КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ ...РАБИ

ИННОВАЦИОННЫЕ ПОДХОДЫ К ПОВЫШЕНИЮ КАЧЕСТВА ПРЕПОДАВАНИЯ В ВУЗЕ

Сборник учебно-методических статей

Алматы 2016

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ

ИННОВАЦИОННЫЕ ПОДХОДЫ К ПОВЫШЕНИЮ КАЧЕСТВА ПРЕПОДАВАНИЯ В ВУЗЕ

Сборник учебно-методических статей

Алматы
«Қазақ университеті»
2016

Рекомендовано к изданию кафедрой «Менеджмент и маркетинг» Казахского национального университета имени аль-Фараби (Протокол заседания кафедры №27 от 23 февраля 2016 г.)

Редакционная коллегия:
д.э.н., профессор К.С. Мухтарова
д.э.н., профессор Д.А. Кунанбаева
к.э.н., доцент С.К. Джумамбаев
к.э.н., доцент Ж.О. Тумбай
к.э.н., доцент С.Т. Каргабаева

Рецензенты:
доктор экономических наук, профессор **С.Я. Аубакирова**
доктор экономических наук, профессор **Б.М. Мухамедиев**

Инновационные подходы к повышению качества преподавания в ВУЗе: сб. уч.-мет. ст. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 134 с.
ISBN 978-601-04-1769-4

Сборник учебно-методических статей является вторым изданием трудов ППС кафедры «Менеджмент и маркетинг» Высшей школы экономики и бизнеса КазНУ имени аль-Фараби, выпускаемым как результат обобщения работы заочной научно-методической конференции.

В сборнике представлены статьи, в которых рассматриваются инновационные методы обучения в ВУЗе, актуальные проблемы повышения качества преподавания в ВУЗе, организация самостоятельной работы студентов (магистрантов и докторантов).

Адресуется преподавателям, методистам, работникам системы повышения квалификации в области высшего образования.

ISBN 978-601-04-1769-4

© КазНУ имени аль-Фараби, 2016

Жатканбаев Е. Б.
Лекция в студенческой аудитории: содержание и воспитательная функция 58
Мухтарова К.С., Мылтыкбаева А.Т., Белгожакызы М.
Современные подходы к подготовке специалиста экономической специальности в РК 62
Сансызбаева Г.Н., Сансызбаев С.Н.
Некоторые аспекты контроля знаний студентов 65
Кунанбаева Д.А., Жумагазиева А.Г.
Совершенствование учебно-методической обеспеченности дистанционного обучения в вузе. 70
Жұмамбаев С.К.
«Менеджмент» пәні бойынша университет магистранттарының білімін бақылау және бағалау тәжірибесін жетілдіру 74
Джулаева А.М.
Формирование адаптивной компетентности обучающихся в условиях высокой неопределенности и изменений 78
Нурсейтова Г.Б., Купешова С.Т.
Практико-ориентированное обучение в вузах Казахстана 82
Купешова С.Т., Нурсейтова Г.Б., Шарапиева М.Д.
Заман талабына сай маман даярлау маселелері 85
Джулаева А.М., Отепберген К.Е., Тумбай Ж.О.
Методические аспекты подготовки кадров с исследовательским потенциалом 89
Ахметова З.Б., Белгожакызы М., Шуренов Н.Б.
Взаимосвязь науки, образования и производства в современных условиях 94
Шарапиева М.Д.
Проблемы практико-ориентированного обучения студентов экономических специальностей 97
Нурмагамбетова А.М.
Семинар ерекшеліктері – оку-бағдарламасының методикалық әдістемелері ретінде 102

ОРГАНИЗАЦИЯ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ

Қожамқұлова Ж.Т., Турлыбекова Н.М., Аликбаева А.Б.
Білім беру мен ғылымның интеграциясына негізделген маркетинг пәндері бойынша студенттердің өзіндік жұмысын орындау жөнінде әдістемелік нұсқаулық 107

Научное издание

ИННОВАЦИОННЫЕ ПОДХОДЫ К ПОВЫШЕНИЮ КАЧЕСТВА ПРЕПОДАВАНИЯ В ВУЗЕ

Сборник учебно-методических статей

Выпускающий редактор *Г.С. Бекбердиева*
Компьютерная верстка *Г.К. Шаккозовой*
Дизайн обложки *А. Калиева*

ИБ №9250

Подписано в печать 14.03.2016. Формат 60х84/16.
Бумага офсетная. Печать цифровая. Объем 8,5 п.л.
Тираж 50 экз. Заказ №731. Цена договорная.
Издательский дом «Қазақ университеті»
Казахского национального университета имени аль-Фараби.
050040, г. Алматы, пр. аль-Фараби, 71, КазНУ.
Отпечатано в типографии издательского дома «Қазақ университеті».
Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.
«Қазақ университеті» баспа үйі баспаханасында басылды.

Білім беру мен ғылымның интеграциясына негізделген маркетинг пәндері бойынша студенттердің өзіндік жұмысын орындау жөнінде әдістемелік нұсқаулық

Қожамқұлова Ж.Т., э.ғ.к., доцент,
Тұрлыбекова Н.М., аға оқытушысы,
Аликбаева А.Б., аға оқытушысы

Пәндер бойынша студенттің өзіндік жұмысы оқу үрдісінің маңызды формасы. Өзіндік жұмыс – уақытпен берілген аудиториядан тыс жасалатын және оқытушының әдістемелік басшылығымен бағаланатын студенттің оқу, зерттеу, ғылыми зерттеу жұмыстары. Алайда, оқытушы студент өзіндік жұмысты жасағанда тікелей қатыспайды, бірақ қорытындысын бағалайды. ЖОО өзіндік жұмыс студенттің оқу жағынан болсын, ғылыми ізденісі жағынан да маңызды қызмет. Рейтингтік технологиялық білім беруде СӨЖ маңызды рөл ойнайды. Сондықтан да СӨЖ бойынша тапсырмалар нәтижелі және бір мақсатты көздеген бағытта дайындалуы қажет.

Қазіргі таңда студенттің теориялық және тәжірибелік білімін игеріп қана қоймай, өзін жетілдіру мақсатында өзіндік ізденістер мен шығармашылық жұмыстарымен айналысуы, оның заман талабына сай маман болып шығуына көп көмегін тигізері анық. Студент өзіндік жұмысты жасау үшін мектеп жасынан өз бетімен оқуды күшейту қажеттігі дәлелденді, өйткені тәжірибеде көріп отырғанымыздай бірінші курс студентері талдау, пайымдау, сараптау, жүйелеу секілді әдіс-тәсілдерді қолдана алмай қиналып жатады [1]. Бірінші курстан бастап студент өзіндік жұмысты орындауға күніне 4-5 сағатын арнау қажет. Алғашқы уақытта ол бұған еріншектік көзқараспен қарағанмен, бұл үрдіске кейін дағдыланып, өз бетімен білімін дамытуға бейімделетіні сөзсіз. Сондықтан СӨЖ-ді тиімді ұйымдастыру мен оны қатаң бағалау оқытушының міндеті.

Студенттің өзіндік жұмысының *мақсаты*студенттің профильдік білім, шығармашылық тәжірибесі мен зерттеу қызметі бойынша фундаменталды білім, кәсіби дағдыларын аттыру. Студенттің өзіндік ізденістерін күшейту арқылы білімнің маңыздылығы мен оған деген жауапкершілігін арттыру.

Пәндер бойыншаСӨЖ-дің міндеттері

1) пәндер бойыншатеориялық және практикалық білімдерін жүйелеу;

2) пәндер бойыншатеориялық білімдерін тереңдету;

3) Нормативті, құқықтық анықтамалық құжаттамалар мен арнайы әдебиеттерді дұрыс қолдану;

4) Студенттің белсенділігін және танымдық қабілетін арттыру;

5) Өзіндік ойлау, өзін-өзі жетілдіру, кемелдендіру мүмкіндіктерін туғызу;

6) Аралық бақылаулар мен қорытынды емтихандарға дайындық ретінде, курстық жұмыс немесе диплом жазуға бейімдеу.

Студенттің өздік жұмысын ұйымдастырудың негізгі қажеттіліктері:

1) Студентке пайдалы жағын арттыру, өйткені СӨЖ-ді орындау барысында студент семинар немесе лабораториялық сабақтарынынан бөлек кең ауқымда жан-жақты зерттеу мүмкіндігіне ие болады. Талдау, зерттеу нәтижесінде ғылыми шығармашылығын дамытуға мүмкіндік туады.

2) Студенттің шығармашылық қызметін арттыру. Ғылыми-зертеу бір сарында немесе бір тақырып аясында болып қалмағандықтан, оның білімін тереңдету жағдайы көбейеді.

3) Студенттің пәнге қызығушылығын арттыру. Студент өздік жұмыстарын атқару кезінде көптеген матриалдарды жинақтау барысында, оқытылатын пәнге қызығушылығыартып, түрлі осы тақырып бойынша олимпиадаларға, ғылыми конференциаларға қатысуы мүмкін.

4) Зерттеу тақырыбын қорытындылау, жан-жақты талдау қабілетін арттыру. Осының нәтижесінде студент ғылми мақала жазуға, сауатты реферат жазуға мүмкіндігі артатыны анық.

5) Зерттеу тақырыбының өзектілігіне мән беру. Тақырыпты терең зерттеу нәтижесі студентті қызықтырса гранттық байқауларға қатысуы да мүмкін.

СӨЖ-ді ұйымдастырудың тиімділігі:

1) студенттердің тәжірибені игеруді, зертеліп отырған мәселенің тұтастығы мен өзара ерекшеліктерін сараптау, зерттеушілік іскерлігімен дағдысын қалыптастырады;

2) мәселенің қалыптасуы мен дамуының жалпы заңдылықтарын айқындау аясында студент өткен материалдарды жалпылай алу және қайталау;

3) пән бойынша алған білімдерін орынды қолдану, оларды толықтыру, кеңейту дағдысын қалыптастырады;

4) пән бойыншағалымдардың идеяларын, олардың бағыттарын талдау үшінстуденттің уақытын тиімді пайдалануға беретін түсіндірмелі-иллюстративті (схема, таблица, тезис, т.б.) материалдарды қолдануды үйрету, қажетті әдебиетті іздеу жолдарын көрсету;

5) оқытушы студентке жеке тапсырма таңдауға (курстық жұмыс, реферат, ғылыми баяндама, үлгі сабақ жоспарын құруға) көмектеседі.

6) пән бойынша әдебиеттерді жинақтауға және олармен жұмыс жасай білуге үйретеді.

Өзіндік жұмыс студенттерге септігін тигізеді:

1) Білімдерді игеруге

- мәтіндерді оқу (оқулықты, түрнұсқаны, қосымша әдебиеттерді және т.б.);
- мәтін жоспарын құру, мәтін құрылымын графикалық түрде безендіру, мәтінді конспектілеу, мәтіннен көшірме беру және т.б.;
- анықтамамен және өзгелік анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу;
- нормативтік және құқықтық құжаттармен жұмыс істеу;
- оқу-әдістемелік және ғылыми-зерттеулік жұмыс;
- компьютерлік құралдарды Интернетті және тағы баска ақпарат көздерін қолдану.

2) Білімдерін қорытындылап және жүйелендіре түсуге:

- дәріс конспектісімен жұмыс істеу

- мәтінді оқып шығу, оқулықта, тұтынуға да, қосымша әдебиеттер, ғылыми және мерзімді басылымдарда берілген оқу ақпараты бойынша қайта жұмыс жасау;
- жоспарды дайындау;
- кестелерді құру және оқу материалын жүйелеу;
- бақылау сұрақтарына жауаптарды дайындау;
- жұмыс дәптерін толтыру;
- мәтінді аналитикалық тұрғыда өңдеу;
- семинар сабағында (конференцияда, дөңгелек үстелде және т.б.) баяндама жасау үшін мультимедия презентацияларымен баяндамаларды дайындау;
- рефератты дайындау;
- пайдаланылған әдеби дереккөздердің библиографиясын құрастыра алу;
- тестілеу және т.б.

3) *Біліктіліктерді қалыптастыруға:*

- көрсетілген нұсқа бойынша ситуациялык максаттармен мен жаттығуларды шешу;
- есептерді жүргізу (жұмыстарды графикалык тұргыдан шешу);
- кәсіби кейстерді және вариативті міндеттерді шешу;
- бақылау жұмысына дайындық;
- іскерлік ойындарға дайындык
- кәсіби қызметтің компоненттерінің сансалалы түрлерін жобалау және модельдеу;
- эксперименталды тәжірибелік жұмыс
- кәсіби біліктіліктерді аудио видеожабдыктар аркылы сараптау және т.б.

Өзіндік жұмыс индивидуалды түрде болмаса топтаскан түрде студенттермен жүзеге асырыла алады ол өзіндік жұмыстын мақсатына, көлеміне такырыбына киындык денгейіне студенттің біліктілік денгейіне байланысты болады.

СӨЖ-дің репродуктивтіліктеріне оку, көру, окулыктарды конспектілеу, дәрістерді тындау, есте сактау, оку материалдарын кайталау және т.б. жатады.

Сонымен катар, оның танымдык-іздену кызметтеріне хабарлама дайындау, доклад, тәжірибелік сабактарда сөйлеу, бакылау немесе курстык жұмыстарды жазу және т.б. кіреді.

Ал шығармашылық жағдайына ғылыми мақалалар жазу, ғылыми-зерттеу жұмыстарға қатысу, дипломдық жұмысты жазуға дайындық және т.б. кіреді.

Өзіндік белсенділігін, дербестігін дамыту үшін өзекті тақырыптарды баяндау, шығармашылық ізденіс әдістерін қолданған дұрыс. Сондықтан да, студенттің өзіндік ізденістерін дамыту қазіргі қоғамның қажеттіліктерінің бірі.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Нигметжанова Г.К. Студенттің өзіндік жұмыстарын тиімді ұйымдастыру // Вестник КАСУ. – №1 – 2008.

Организация и проведение самостоятельной работы как важное условие успешного обучения студентов

Жангирова Р.Н., к.э.н., доцент

Доминирующая роль самостоятельной работы студента, представленная в условиях кредитной технологии образования, в значительной мере увеличивает ее потенциальные возможности не только как формы учебной деятельности, но и как основной формы организации процесса обучения, позволяет разнообразить ее методики проведения [1].

Технология организации СРС должна быть поэтапной и обоснованной. Для эффективного осуществления этого вида деятельности необходимы готовность профессорско-преподавательского состава, качественная учебно-методическая и соответствующая нормативно-правовая база. Организация самостоятельной работы студентов должна сочетаться со всеми применяемыми в вузе методами обучения и вместе с ними представлять единую систему средств по приобретению знаний и выработке навыков.

В общем случае возможны два основных направления построения учебного процесса на основе самостоятельной работы студентов. Первый – это увеличение роли самостоятельной работы в процессе аудиторных занятий. Реализация этого пути требует от преподавателей разработки методик и форм организации аудиторных занятий, способных обеспечить высокий уровень самостоятельности студентов и улучшение качества подго-